Pojasnjevalna opomba k spremembam, ki so bile uvedene ob drugi objavi predloga za ciljno usmerjeno revizijo uredbe o splošnih skupinskih izjemah

V času krize brez primere, ki so jo povzročile negativne posledice pandemije COVID-19, Komisija začenja drugo javno posvetovanje o ciljno usmerjeni reviziji uredbe o splošnih skupinskih izjemah. Države članice EU si prizadevajo zagotoviti pomoč, da bi ublažile gospodarske posledice te krize v vseh gospodarskih sektorjih. Komisija se dobro zaveda resnosti razmer, zato je objavila začasni okvir, v katerem je pojasnjeno, v katerih primerih so državne intervencije v sedanji krizi združljive z delovanjem notranjega trga. Vendar je treba nadaljevati tudi priprave na obdobje po krizi, da bi pravočasno zaključili ciljno usmerjeno revizijo uredbe o splošnih skupinskih izjemah, torej še pred začetkom naslednjega večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

Namen te opombe je pojasniti in obrazložiti glavne spremembe, ki so bile po prvem javnem posvetovanju in na podlagi povratnih informacij, prejetih v okviru tega posvetovanja, uvedene v predlog za spremembo uredbe o splošnih skupinskih izjemah, ki bo spremljala naslednji večletni finančni okvir. Spremembe so opisane za vsako od treh področij, ki jih zajema ta predlog uredbe o splošnih skupinskih izjemah:

- projekti evropskega teritorialnega sodelovanja;
- projekti na področju raziskav, razvoja in inovacij, ki so prejeli pečat odličnosti v okviru programa Obzorje 2020 ali programa Obzorje Evropa, ter sofinancirani projekti in dejavnosti povezovanja v okviru programa Obzorje 2020 ali programa Obzorje Evropa,
- nacionalno financiranje v kombinaciji s financiranjem v okviru programa InvestEU.

Evropsko teritorialno sodelovanje

Posodobljeni predlog uredbe o splošnih skupinskih izjemah odraža naslednje glavne spremembe v zvezi z evropskim teritorialnim sodelovanjem:

- intenzivnost pomoči: Komisija je intenzivnost pomoči, predlagano v členu 20, uskladila s stopnjo sofinanciranja iz osnutka uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju za vse projektne partnerje, da bi se poenostavilo upravljanje projektov evropskega teritorialnega sodelovanja in zmanjšalo upravno breme;
- pogoji glede poročanja in spremljanja: Komisija je poenostavila pogoje glede poročanja in spremljanja za omejene zneske pomoči, dodeljene v skladu s členom 20a. Namen je upoštevati projekte evropskega teritorialnega sodelovanja s številnimi udeleženci, od katerih vsak prejema zelo majhne zneske pomoči, zaradi česar se zdi primerno omejiti upravno breme.

Raziskave, razvoj in inovacije

Posodobljeni predlog uredbe o splošnih skupinskih izjemah odraža naslednje glavne spremembe v zvezi z raziskavami, razvojem in inovacijami:

- pojasnila: besedilo vsebuje več pojasnil določb, na primer glede ustrezne stopnje financiranja, ki je dovoljena v okviru programov Obzorje. Komisija je na podlagi pripomb, prejetih v okviru javnega posvetovanja, tudi črtala prvotna pojasnila v opredelitvah upravičenih dejavnosti v zvezi s ravnjo tehnološke pripravljenosti, da bi pojasnila, da s prvotno predlaganim uvodom ni želela spreminjati vsebine. Da bi

povečala jasnost in berljivost, je Komisija prvotno predlagane člene v zvezi z raziskavami, razvojem in inovacijami tudi razdelila v štiri ločene člene, ki zajemajo: (1) pomoč za projekte, ki so prejeli pečat odličnosti, (2) pomoč za ukrepe Marie Skłodowske-Curie in ukrepe v okviru potrditve koncepta ERC, (3) pomoč za sofinancirane raziskovalne in razvojne projekte ter (4) pomoč za dejavnosti povezovanja;

- enotno minimalno financiranje iz programa Obzorje Evropa za sofinancirane projekte: za poenostavitev izvajanja sofinanciranih projektov je bila zahteva glede minimalnega financiranja za projekte, ki izhajajo iz programa Obzorje Evropa, prilagojena tako, da se zdaj zahteva enotno minimalno financiranje iz programa Obzorje Evropa v višini 30 %;
- institucionalizirana evropska partnerstva: Komisija je pojasnila tudi, da so prispevki držav članic za evropska institucionalizirana partnerstva, kot so opredeljena v okviru programa Obzorje Evropa, upravičeni, če se upoštevajo pravila programa Obzorje Evropa, izbor projektov pa opravijo neodvisni strokovnjaki.

Program InvestEU

Posodobljeni predlog uredbe o splošnih skupinskih izjemah odraža naslednje glavne spremembe v zvezi s programom InvestEU:

- opredelitve: ob upoštevanju pripomb iz prvega javnega posvetovanja je Komisija uskladila več opredelitev z opredelitvami iz uredbe o InvestEU (kot sta opredelitvi pojmov „jamstvo EU“ in „izvajalski partner“) ter z opredelitvami, ki so že v uredbi o splošnih skupinskih izjemah (kot je opredelitev pojma „inovativno podjetje“);
- pragovi financiranja iz členov 56e in 56f: številni sodelujoči v prvem javnem posvetovanju so menili, da so nekateri pragovi za priglasitev prenizki (npr. pri energiji iz obnovljivih virov) in da je razlika v pragovih za priglasitev med različnimi vrstami financiranja MSP neupravičena. Komisija je prilagodila ustrezne pragove financiranja, pri čemer je upoštevala potrebno povezavo med pragovi za financiranje iz oddelka 16 (izraženo kot skupno financiranje) in sedanjimi pragovi za priglasitev iz veljavnih določb uredbe o splošnih skupinskih izjemah (ki pa običajno niso izraženi kot skupno financiranje, temveč kot zneski pomoči);
- pogoji za upravičenost iz členov 56e in 56f: zainteresirane strani in države članice so opozorile, da je treba prilagoditi pogoje za oblikovanje cen (minimalne obresti za posojila oziroma minimalne provizije za garancije) v členu 56e(2) (npr. pri oblikovanju cen ne bi smelo biti neposrednega sklicevanja na obrestne mere IBOR) ter omejitev trajanja posojil in garancij za MSP v skladu s členom 56e(11)(b) (56e(9)(b) v posodobljenem besedilu). Novi predlog obravnava te pomisleke. Poleg tega je Komisija poenostavila pogoje iz člena 56f, da bi se olajšali komercialni dolžniški produkti v okviru programa InvestEU, ki jih zagotavljajo finančni posredniki;
- dodajanje/črtanje kategorij projektov v členu 56e: Komisija je natančneje opredelila in dodala več kategorij projektov, za katere bo veljala poenostavljena obravnava v okviru novega oddelka 16. Dodala je novo določbo o pomoči za naložbe v energijsko učinkovitost in o pomoči za vzpostavitev ali nadgradnjo zmogljivosti inovacijskih grozdov. Po drugi strani pa je iz besedila črtala vrste projektov, ki so v večini primerov negospodarske narave (npr. naložbe v železniško infrastrukturo). Poleg tega je bilo dodanih več kategorij projektov, povezanih s širokopasovno infrastrukturo, ki so upravičeni do financiranja v okviru IPE 2 in InvestEU;

- zahteva glede ocenjevanja: Komisija je pojasnila, v katerih primerih se bo pri kombiniranju nacionalnih sredstev s sredstvi sklada InvestEU uporabljala zahteva glede ocenjevanja za sheme državne pomoči, ki presegajo 150 milijonov EUR.

Prihodnji ukrepi

Po tem javnem posvetovanju bo Komisija na podlagi povratnih informacij, prejetih od zainteresiranih strani, revidirala osnutek uredbe s ciljem, da se končna različica sprejme do konca leta 2020, pravočasno za naslednji večletni finančni okvir.